

VELDRIJDEN

De mooiste verhalen over de cyclocross

Lannoo

VOORWOORD

‘Als ik Jacques Anquetil bezig zie in de Grand Prix des Nations, dan moet ik bijna huilen van bewondering. Zie ik hem aan het werk in een veldrit, dan moet ik alleen maar lachen.’

Deze uitspraak van de Franse wielrenner en auteur Jean Bobet, winnaar van Parijs-Nice en broer van drievoudig Tourwinnaar Louison Bobet, illustreert hoe cyclocross lange tijd werd beschouwd als het zwakkere broertje van de wielersport. Renners die met de fiets op de rug door de modder ploeteren en in de blubber uitglijden: tegenstanders van deze erg intensieve tak van het wielrennen maakten gniffelend de vergelijking met een ruiter die bij een hindernis zijn paard op de rug zou nemen.

Jacques Anquetil nam tijdens zijn carrière overigens maar zelden deel aan een cyclocross. Hij deed het hooguit om een bevriend organisator te plezieren of omdat hem zodanig veel geld werd aangeboden dat hij niet kon weigeren. Anquetil verkoos de

lucratieve wedstrijden op de weg en occasioneel op de piste boven het geploeter in het veld waar voor hem maar weinig eer te rapen viel.

Maar tijden veranderen en menig wegrenner had het veldrijden nodig als aanloop voor een succesvolle carrière op de weg. Sommigen zijn de combinatie blijven volhouden en snijden door het veld met dezelfde sierlijkheid die ze ook op de weg laten bewonderen. Wie nu Wout van Aert en Mathieu van der Poel bezig ziet op de weg én in het veld moet concluderen dat de cross meer is dan een strijdtoneel waar met sukkelende wegrenners gelachen kan worden. Het veldrijden is en was een discipline waarin wel degelijk eer te rapen valt. Wie zijn de grote tenoren en welke mindere goden lieten op een of andere manier een indruk na? In dit boek worden ze belicht met foto's, verhalen en statistieken.

Veel leesplezier!

INHOUD

MONSIEUR CYCLOCROSS ERIK DE VLAEMINCK	17	HARD LABEUR ALBERT VANDAMME, DE FLANDRIEN IN HET VELD	43
FIETSENDE MILITAIREN DE BASIS VAN DE EERSTE CYCLOCROSS	20	RUDY, DE WERKBIJ RUDY DE BIE	47
IN HET BEGIN... WONNEN DE FRANSEN DE EERSTE WK'S EN EK'S WAREN EEN FEIT	21	DE BIE EN DE BALKJES DANNY DE BIE	49
DE TRUC MET DE FIETS MIGUEL MARTINEZ	23	TOUR DE FORCE PHILIPPE THYS	52
BLOEMEN VOOR BIJN NORBERT DEDECKERE	25	BELGISCHE KAMPIOENEN SEIGNEUR OP WIELEN	53
IN MEMORIAM VOOR EEN HUISVADER ROGER BIJN	27	CHARLES PÉLISSIER	56
'HUP, PAPA' HENNIE STAMSNIJDER	29	IL CAMPIONISSIMO RENATO LONGO	60
'WAAROM? WAAROM! IK ZAL HET JE VERTELLEN WAAROM' DE DOMPER OP EEN TOPSEIZOEN, ROLAND LIBOTON IN 1983-1984	32	'HIER PONTONI, DAAR BRAMATI' DANIELE PONTONI	63
VIJF OP EEN RIJ DE AANHOUDENDE SUPREMATIE VAN ROLAND LIBOTON	34	LUCA & LUCIA LUCA EN LUCIA BRAMATI	66
'LEEUWEN IN HET ZAND' JOHAN MUSEEUW IN HET VELD	36	ROLF WOLFSHOHL, NATUURLIJK! ROLF WOLFSHOHL	68
HET ZOT IN DE KOP TWEË BIJZONDERE DUELS TUSSEN DE VLAEMINCK EN VANDAMME	40	MYSLÍM NA TEBE, TATI RADOMIR ŠIMŮNEK	71
		FROM SCRATCH ZDENĚK ŠTYBAR	73

WELLENS MAAL TWEE

BART WELLENS

TWAALF WERKEN

NIELS ALBERT

FORMULE 1 IN DE MODDER

TOPMATERIAAL VOOR TOPCROSSERS

TRICOLORE TRANEN (VAN GELUK)

SANNE EN KEVIN CANT

TWEE BROERS KLEUREN DE CROSS

THIJS AERTS

HET GEN DAT CYCLOCROSS HEET

FAMILIEBANDEN IN DE CROSS

SWEECK & CO

LAURENS SWEECK

VOORBIJ DE LAATSTE WEIDE

TIM EN KEVIN PAUWELS

'WE WAREN SOULMATES'

DE LAATSTE CROSS VAN GEERT DE VLAEMINCK

'GE KUNT NIET VROEG GENOEG DEMARREREN'

TWEE WERELDTITELS VOOR DE BROERS DE VLAEMINCK

HET VERDRIET VAN MELCHNAU

ROGER DE VLAEMINCK OP HET WK VAN 1976

DE FIETS VAN DE MENTOR

MARIO DE CLERCQ

IN HET SPOOR VAN VDB

TOM VANNOPPEN

OP GLAD IJS

MARC JANSSENS

78

DE AVONTUREN VAN EEN JEUGDCOACH

EDDY PONET ALS TRAINER BIJ DE JONGEREN

127

83

KAMPIOEN VAN HET VOLK

ROBERT VERMEIRE

128

90

BERGEN EN DALEN

ZWITSERSE HOOGCONJUNCTUUR

132

95

DE MAN MET DE PARAPLU

DE LUSTIGE PEDAALRIDDELS HAALDEN HET WK NAAR LEMBEEK

135

97

'ALS IK NAAR EEN WK GA KIJKEN, NEEM IK ALTIJD EEN METER MEE'

PARCOURSBOUWERS

137

100

'HOW COOL!!'

LARS VAN DER HAAR

141

104

GROENENDAAL EN DE BELGEN

RICHARD GROENENDAAL

145

106

WAT ALS...

PAUL HERIJGERS

147

109

ROUBAIX IS GEEN MONOPOLI

LARS BOOM

152

115

WEST-VLAAMSE WERVELWIND

ELI ISERBYT

155

119

FC MALINOIS IN DE CROSS

FRANS FEREMANS

157

122

DE WRAAK VAN EEN KRACHTPATSER

GEORGES VANDERMEIRSCH

158

124

'TOCH FORMIDABEL GEREDEN, FIRMIN'

FIRMIN VAN KERREBROECK

159

DEBUUT OP 45 FREDDY DE MEESTER	162	VAN LYCRA NAAR LATEX HANKA KUPFERNAGEL	196
PER TOEVAL GEORGES FURNIÈRE	163	GIRLPOWER IN 2003 HET EERSTE EUROPESE KAMPIOENSCHAP	199
REVANCHE NA 35 JAAR JULIEN VAN DEN HAEEVELDE	164	KANNIBALISME IN DE KIEM CEYLIN DEL CARMEN ALVARADO	202
VAN MASSEUR TOT MANAGER MARCEL DE MEYER	166	AAN DE WIEG VAN DE VROUWENCROSS DAPHNY VAN DEN BRAND	205
GOUDEN HANDEN ETIENNE GEVAERT	167	MADE IN EUROPE ANNEMARIE WORST	207
DE GEBORTE VAN DE SUPERPRESTIGE EEN NIEUW REGELMATIGHEIDSCRITERIUM	170	ALTIJD GOED MARIANNE VOS	208
DE LAATSTE RIT... ADRIE VAN DER POEL	175	NEDERLANDSE KAMPIOENEN	210
... EN DE EERSTE ZEGE MATHIEU VAN DER POEL	176	EVIE DOES IT EVIE RICHARDS	212
ZO VADER, ZO ZOON SVEN EN THIBAU NYS	179	VERPLEEGSTER IN HET VELD KATIE COMPTON	214
RAAS IS EEN HAAS HET WK VAN 2000	183	'VOOR SOMMIGEN BEN IK ALTIJD DE WINNAAR' ELLEN VAN LOY	216
DE MAN VAN DE KAMPIOENSCHAPPEN ERWIN VERVECKEN	185	DE MACHT VAN HET GETAL EEN SELECT CLUBJE VROUWELIJKE VELDRIJSTERS	219
WERELDKAMPIOENSCHAPPEN	190	DE LANGE WEG TERUG JOLIEN VERSCHUREN	221
OFFICIEUS WK CRITÉRIUM INTERNATIONAL DE CROSS CYCLO-PÉDESTRE	193	VAN DE HEMEL NAAR DE HEL FEMKE VAN DEN DRIESSCHE	222
TWEE KAMPEN JEAN ROBIC	194	BUSINESSCLASS BEN BERDEN, 'DEN DERDEN'	223

HET JAAR VAN DE KANSEN	225
KLAAS VANTORNOUT	
ZANDER'S FLANDERS	228
ALEXANDER REVELL	
RONDON ROUNDHAY PARK	231
ROGER HAMMOND EN THOMAS PIDCOCK	
DE KLEINE KONINGIN	233
PAULINE ABSALON	
DE GOPPI VAN HET PLOEGEN	235
ANDRÉ DUFRAISSE	
WEG VAN HET VELD	237
VELDRIJDERS OP DE WEG	
EDDY EN ERIK, EEN KONINGSKOPPEL	239
MERCKX EN DE VLAEMINCK IN EEKLO 1970	
'IK KOESTER DE MOOIE HERINNERINGEN'	242
ERIC VANDERAERDEN	
BRONS DAT SMAAKT NAAR GOUD	245
JAN ULLRICH	
NET NIET	247
PETER SAGAN	
'OVERSCHOT, EN HIJ WACHT'	249
JULIAN ALAPHILIPPE	
GOUD VAN AERT	252
WOUT VAN AERT	
MINIQUIZ	256
BIBLIOGRAFIE	258
FOTOLIJS	259

MONSIEUR CYCLOCROSS

ERIK DE VLAEMINCK IS VOOR VELEN DE BESTE VELDRIJDER ALLER TIJDEN

Erik De Vlaeminck kroonde zich in 1966 in het Spaanse Bésain als eerste Belg ooit tot wereldkampioen veldrijden, wat meteen ook goed was voor de Trofee van Nationale Sportverdienste. Na de lange periode van Franse suprematie in de cross brak nu een tijdperk aan waarin de Belgen – lees: Vlamingen – de fakkel overnamen.

De oudere broer van Roger – die later *Monsieur Paris-Roubaix* zou worden – was op de weg ook behoorlijk succesvol. Zo staan onder meer een rit in de Tour, de eindzege in de Ronde van België en podiumplaatsen in de Waalse Pijl en Gent-Wevelgem op zijn palmares. Ook had hij een belangrijk aandeel in de overwinning van Roger in de editie van Luik-Bastenaken-Luik van 1970. Roger versloeg toen in de sprint Eddy Merckx, die bij het oprijden van de wielersbaan van Rocourt een vakkundige ‘kwak’ van Erik had gekregen. RTBF-journalist Luc Varenne kon op antenne een krachtige ‘*Merde!*’ niet onderdrukken omdat het niet Merckx was die won. Naderhand sprak hij schande over de cyclocrosser die het aan had gedurfd om de Kannibaal te hinderen.

Erik had snel door dat hij in het veldrijden de grootste successen kon halen en won nog voor zijn 28ste verjaardag zeven wereldtitels in acht jaar tijd. Tijdgenoten omschrijven hem als een ware acrobaat op de fiets, ja, zelfs een balletdanser in het veld die met zijn ongeëvenaarde combinatie van techniek en behendigheid ook over de meest lastige omlopen leek te zweven.

HERNIEUWDE POPULARITEIT

Vanaf 1973 ging het bergaf met de carrière van De Vlaeminck, met als laatste uitschieter een bronzen

medaille op het WK van 1977 in Hannover. Over de schandalen rond doping- en drankgebruik die rond hem hingen, bewaarde hij zelf altijd het stilzwijgen.

In 1989 maakte hij een opmerkelijke comeback als bondscoach. In die hoedanigheid verzamelde hij met zijn selectie een karrenvracht aan medailles en hij genoot zichtbaar van zijn hernieuwde populariteit.

De laatste jaren van zijn leven sukkelde hij evenwel met zijn gezondheid. Hij leed aan de ziekte van Alzheimer en Parkinson, en verbleef in een rusthuis in Wilskerke, een deelgemeente van Middelkerke. Zijn dood op amper zeventigjarige leeftijd kwam daardoor niet geheel onverwacht.

‘Hij was de eerste cyclocrosser die over een balk wipte en gaf nooit de indruk dat hij een inspanning leverde’, zo wordt hij omschreven in de *Top 1000 van de Belgische Wielrenners*. ‘Hij wist als geen ander het publiek te bescapen en zo zichzelf te verkopen. Hij was niet bang voor commotie en ging de controverse niet uit de weg. Na zijn carrière raketten De Vlaeminck graag sterke verhalen op uit zijn periode. Dan vertelde hij met glinsterende ogen over zijn weergaloze triomfen en liet zich tussendoor ontvallen dat geen enkele veldrijder ooit nog maar tot aan zijn enkels zal reiken. Hij bracht heel wat veldrijders de knepen van het vak bij. Hij viel op door zijn eigenzinnige denkbeelden, maar handelde wel telkens vanuit een hartstochtelijke liefde voor zijn sport. Het is ook aan hem te danken dat de omlopen een gedaanteverwisseling ondergingen en minder modderig werden.’

FIETSENDE MILITAIREN

FRANSE SOLDATEN LAGEN AAN DE BASIS VAN DE EERSTE CYCLOCROSS.

De oorsprong van het veldrijden ligt in Frankrijk. Een figuur die geregeld opduikt in de summere literatuur over de ontstaansperiode van de cross is Daniel Gousseau. Aan het einde van de negentiende eeuw was hij een jonge soldaat die met een eenheid van fietsende militairen door bos en veld reed. De fiets bood op sommige terreinen onmiskenbaar voordelen ten opzichte van de infanterie en de cavalerie.

Gousseau bleek een talent op de fiets, maar maakte toch vooral naam als bestuurslid en later als secretaris van de Franse wielerbond. Hij zette zijn schouders onder de *cross-country cyclo-pédèstre*, een nieuwe tak van de nog prille wielersport met wedstrijden in veld en wei. Gousseau had een eigen groepje wielervrienden samengebracht en zocht een manier om ook in de winter te kunnen fietsen. Hij maakte er een gewoonte van om elke zondag een tochtje te maken door de bossen rond Parijs. Al gauw organiseerde hij ook wedstrijden waaraan renners deelnamen die in de zomermaanden op de weg en de piste reden en zo hun conditie wilden onderhouden. Het Franse ministerie van Landsverdediging verleende graag zijn steun aan het initiatief. Behendige *cyclo-pédèstres* zouden met een steeds machtiger wordend Duitsland misschien nog wel van pas komen. Gousseau deed eerst ervaring op door enkele kleinere wedstrijden in elkaar te boksen. In 1902 was hij verantwoordelijk voor de organisatie van het allereerste Franse veldritkampioenschap. Op 16 maart

eindigden in Verrières (Île-de-France) de illustere onbekenden Ferdinand De Baeder, Henri Varioux en Henri Roques op de eerste drie plaatsen. De belangstelling van zowel renners als het publiek was matig, maar de basis was gelegd.

EEN CAFEETJE IN VILLE-D'AVRAY

Een andere naam uit de pioniersperiode van het veldrijden is Georges "Géo" Lefèvre. Volgens de legende was het Lefèvre, op dat ogenblik journalist bij de krant *L'Auto*, die in november 1902 Henri Desgranges in de Parijse brasserie Le Zimmer het idee aan de hand deed om een ronde door Frankrijk met meerdere etappes te organiseren.

Lefèvre kondigde in *L'Auto* van 10 januari 1903 die eerste Tour aan, tezelfdertijd met een veldrit die dezelfde dag in Ville-d'Avray gereden werd over een afstand van twaalf kilometer. De locatie voor deze cross was niet toevallig gekozen: enkele maanden later zou daar aan hetzelfde cafeetje in het dorpje tussen Parijs en Versailles de eerste Tour de France eindigen.

Georges Lefèvre
kondigde in *L'Auto* van
10 januari 1903 de eerste
Tour aan, tezelfdertijd
met een veldrit.

Lefèvre probeerde zijn nog onwetende lezers warm te maken voor het veldrijden: 'Houd een wielrenner in oorlogstijd in gedachten. Hij kan niet alle wegen gebruiken. Hij moet over onverharde wegen rijden en zich een weg banen door kreupelhout en door greppels klauteren. Denk daaraan, en je zult het principe van het veldrijden begrijpen.'

www.lannoo.com

Registreer u op onze website en we sturen u regelmatig een nieuwsbrief met informatie over nieuwe boeken en met interessante, exclusieve aanbiedingen.

Omslagontwerp: C-Design

Zetwerk: C-Design

Coverbeeld: Photo News-

Beelden backcover: Belga, Photo News, KOERS (Roeselare)

Als u opmerkingen of vragen hebt, dan kunt u contact opnemen met onze redactie:

redactielifestyle@lannoo.com

© Uitgeverij Lannoo nv, Tielt, 2020

D/2019/45/415 - NUR 480

ISBN: 978 94 014 6338 6

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.